

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul prezentului act normativ

Lege privind desființarea unor instanțe judecătorești și a parchetelor de pe lângă acestea

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Analiza performanței sistemului judiciar, atât sub aspectul resurselor umane, cât și sub aspect organizatoric reprezintă o recomandare a Comisiei Europene cuprinsă în Raportul privind progresele realizate de România în cadrul Mecanismului de cooperare și verificare. Astfel, se reține în Raport că se impune inițierea imediată a unei analize independente a performanței sistemului judiciar și **operarea modificărilor structurale necesare**, inclusiv, dacă este cazul, transferul magistraților. România ar trebui să adopte, de asemenea, măsuri imediate de reducere a dezechilibrelor din punct de vedere al capacităților prin extinderea transferului de posturi vacante între circumscripțiile teritoriale și între gradele de jurisdicție. Comisia reține de asemenea că nu s-au adoptat măsuri de urgență, precum transferul posturilor vacante între instanțe de jurisdicție diferite, **în vederea reparării dezechilibrelor importante din punct de vedere al volumului de muncă** între instanțele și parchetele din România. Domeniul de aplicare al măsurilor luate până în prezent este prea limitat pentru a produce un impact semnificativ asupra deficitelor importante de capacități din cadrul sistemului judiciar și sunt necesare măsuri suplimentare.

În acord cu recomandările Comisiei Europene, un obiectiv constant la nivelul Ministerului Justiției l-a constituit **reorganizarea instanțelor cu volum mic de activitate**. În vederea analizării performanțelor sistemului judiciar sub aspectul volumului de activitate al instanțelor, s-a constituit un grup de lucru format din reprezentanți ai

Consiliului Superior al Magistraturii, ai Ministerului Justiției și ai Ministerului Public care a avut ca obiect analiza volumului de activitate al instanțelor și parchetelor și formularea de concluzii.

În acest context, în ceea ce privește instanțele și parchetele înființate prin lege, dar care nu funcționează în prezent, s-au analizat circumscripțiile teritoriale ale instanțelor și parchetelor, numărul estimativ de cauze care ar putea fi judecate/instrumentate, numărul necesar de judecători/procurori și de personal auxiliar, conex, contractual și funcționari publici, posibilitățile de ocupare a posturilor și, nu în ultimul rând, gradul de încărcare pe post de judecător/procuror. Din analiză, a rezultat că toate cele 9 judecătoria și parchetele de pe lângă acestea care nu funcționează (Judecătoriile Bocșa, Cernavodă, Bechet, Băneasa, Comana, Sângeorgiu de Pădure, Scornicești, Urlați și Jimbolia) trebuie desființate.

Referitor la instanțele și parchetele care funcționează, dar au un volum mic de activitate, s-a apreciat că o analiză obiectivă a situației instanțelor și parchetelor impune luarea în considerare a unei perioade semnificative de timp, respectiv 5 ani, cuprinsă între 2005 – 2009, stabilindu-se ca instanțele/parchetele vizate în procesul de raționalizare să fie acelea la care media multianuală a volumului de cauze să se situeze sub 2000.

Grupul de lucru a luat în considerare ca fiind relevante în această fază a procesului de raționalizare următoarele criterii:

- ❖ **situația sediului, sub aspectul regimului juridic (proprietate, administrare, închiriere) și funcțional (adecvat nevoilor instanței/parchetului);**
- ❖ **circumscripția teritorială și posibilitățile de extindere a instanței/parchetului; populația deservită și infrastructura;**
- ❖ **cheltuielile de întreținere înregistrate în anul 2009;**
- ❖ **gradul de ocupare a posturilor de judecător/procuror și dificultățile de asigurare a resurselor umane necesare;**
- ❖ **domiciliul personalului;**
- ❖ **stabilitatea personalului;**
- ❖ **propunerile ordonatorilor de credite.**

Adăugăm că fundamentările prezentate s-au bazat și pe rezultatele concrete obținute de membrii grupului de lucru care au efectuat vizite la instanțele și parchetele vizate pentru raționalizare, pentru a analiza impactul desființării sau, după caz, al măririi razei teritoriale, dar și pentru a examina dotările existente în sediile actuale, costurile necesare pentru eventuale extinderi și posibilitățile de stabilizare atât a judecătorilor și procurorilor, cât și a personalului auxiliar.

În susținerea propunerilor de desființare a acestor instanțe și parchete, cităm și din Studiul privind raționalizarea instanțelor din România, întocmit de Terry R. Lord și Jesper Wittrup:

„Există o tendință la nivel european de micșorare a numărului de instanțe și jurisdicții în vederea creării unor unități jurisdicționale mai extinse. Aceasta se

datorează atât preocupărilor legate de eficiență, cât și celor legate de calitate. Instanțele mai mari sunt percepute ca fiind mai capabile să se administreze din punct de vedere profesional eficient și calitativ; la nivelul acestora se poate evita suprapunerea funcțiilor; sunt mai puțin vulnerabile la generarea de locuri vacante și la schimbările bruște a volumului de muncă; permit o mai bună specializare a judecătorilor și la aplicarea principiului colegialității; în final, la nivelul acestora există un mediu profesional mai sănătos, în care judecătorii își împărtășesc cunoștințele pe teme juridice.”¹

Măsurile propuse prin prezentul act normativ se înscriu în sfera modificărilor structurale necesare recomandate de Comisia Europeană a fi operate **de urgență**, în vederea echilibrării volumului de muncă și a eliminării supraîncărcării instanțelor și parchetelor. Menționăm că aceste recomandări ale Comisiei Europene vor fi evaluate în cadrul unui Raport tehnic intermediar ce se va emite în luna ianuarie 2011 și care va avea un impact important asupra luării deciziei cu privire la aderarea României la Spațiul Schengen.

Ținând seama de Recomandările cuprinse în Raportul de țară, de evaluarea intermediară care va avea loc în luna ianuarie 2011, cât și de actualul context economico-social care impune raționalizarea și limitarea cheltuielilor bugetare și identificarea unor noi surse care pot constitui venit al bugetului de stat, **se impune** adoptarea unor măsuri legislative pentru eliminarea instanțelor/parchetelor care nu-și mai justifică eficiența din punct de vedere material, financiar și al nevoilor justițiabililor. Unele dintre instanțele/parchetele care nu funcționează în prezent, deci care nu aduc un beneficiu direct societății și justițiabililor dețin imobile, presupun cheltuieli de întreținere și utilități care ar putea fi eliminate și redistribuite acolo unde este nevoie. De asemenea, în condițiile supraîncărcării unor instanțe/parchete, al existenței unui volum de activitate peste medie în multe dintre acestea, al numărului de mare de posturi vacante, nu se mai poate amâna, în interesul bunei funcționări a justiției, desființarea instanțelor/parchetelor cu volum de activitate foarte mic, cu un număr de personal foarte mic, care presupun cheltuieli legate de întreținere a sediului, cheltuieli materiale, cu salarii, naveta personalului sau decontarea chiriilor și redistribuirea posturilor desființate către instanțele/parchetele supraîncărcate.

Scopul actului normativ este:

- îndeplinirea recomandărilor cuprinse în Raportul Comisiei Europene, în vederea reparării dezechilibrelor importante din punct de vedere al volumului de muncă;
- eliminarea instanțelor care nu funcționează, cu volum mic de activitate și care sunt ineficiente, precum și a cheltuielilor implicate de funcționarea acestora;

¹ Terry R. Lord (specialist în sistemul judiciar) și Jesper Wittrup (specialist în administrarea instanțelor)
- Studiu privind raționalizarea instanțelor din România, martie 2005

- redistribuirea imediată a resurselor financiare, materiale și umane (cele 55 de posturi de judecător, 47 de posturi de procuror și celelalte posturi de personal auxiliar, conex, funcționari publici și personal contractual de la instanțele/parchetele desființate), acolo unde este nevoie, lucru care va avea ca efect îmbunătățirea funcționării instanțelor/parchetelor cu deficit de personal, eliminarea supraîncărcării care va duce în final la un act de justiție eficient și de calitate.

2. Schimbări preconizate

Prin prezenta hotărâre se propune:

- desființarea a 9 judecătorii și parchetele de pe lângă acestea care nu funcționează în prezent (Judecătoriile Bocșa, Cernavodă, Bechet, Băneasa, Comana, Sângeorgiu de Pădure, Scornicești, Urlați și Jimbolia).

- desființarea următoarelor judecătorii și a parchetelor de pe lângă acestea cu volum mic de activitate: Orăștie, Agnita, Podu Turcului, Rupea, Întorsura Buzăului, Șomcuta Mare, Baia de Aramă, Hârșova; Însurăței, Murgeni, Pogoanele, Târnăveni, Chișineu Criș, Bozovici, Făget. Desființarea va fi însoțită de o reordonare a localităților din circumscripția acestora la alte instanțe sau parchete. În fundamentarea propunerilor de desființare au fost avute în vedere următoarele:

- volumul redus de activitate în întreaga perioadă de referință;*
- încărcătura/post de judecător/procuror aflată sub media națională, în întregul interval de timp analizat în raport cu schema de personal stabilită;*
- fluctuația accentuată a resurselor umane la respectivele instanțe/parchete și dificultățile de ocupare a posturilor de judecător/procuror;*
- dificultățile inerente de gestionare a incidentelor procedurale (specifice instanțelor judecătorești);*
- imposibilitatea reală de desfășurare a activității într-un mediu stimulat, specific instanțelor/parchetelor cu un număr sporit de judecători/procurori;*
- circumscripții teritoriale restrânse sub raportul populației deservite.*

Actul normativ prevede că posturile din cadrul instanțelor și parchetelor desființate se transferă, cu prioritate, la instanțele și parchetele care preiau competența teritorială a instanței și pachetului desființat ori, în funcție de necesități, la alte instanțe sau parchete. Proiectul prevede, distinct, procedura de transfer a persoanelor care ocupau posturile în cadrul instanțelor/parchetelor.

S-a apreciat că modul de distribuire a posturilor este de competența celui care administrează sistemul judiciar (Consiliul Superior al Magistraturii, alături de Ministerul Justiției și Ministerul Public, dacă este cazul), iar distribuirea persoanelor se face, în

principal, în funcție de opțiunea acestora.

În ceea ce privește transferul personalului, proiectul a stabilit că acesta poate opta între:

1. un post în cadrul instanței sau parchetului care a preluat cauzele de competență teritorială a instanței sau parchetului desființat;
2. un post vacant la o altă instanță sau parchet din aceeași circumscripție a curții de apel unde se află instanța sau parchetul desființat;
3. un post vacant la o altă instanță sau parchet.

Actul normativ stabilește și un calendar al procesului de desființare al instanțelor și parchetelor, astfel:

- măsura de desființare ar trebui să devină efectivă la data de 1 iunie 2011;
- până la data de 1 iunie 2011, ar trebui să se realizeze toate procedurile administrative pentru rearondarea circumscripțiilor, distribuirea posturilor, transferul personalului, preluarea bunurilor, pentru fiecare din aceste acțiuni fiind prevăzute termene precise.
- se instituie prevederi referitoare la modul de înregistrare și soluționare a cauzelor până la data de 1 iunie 2011.

3. Alte informații - Nu au fost identificate

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al prezentului act normativ

1. Impactul macroeconomic	
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	
2. Impactul asupra mediului de afaceri	
3. Impactul social	-
4. Impactul asupra mediului	-
5. Alte informații	-

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani) -

- mii lei -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
	2010	2011	2012	2013	2014	
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care a) buget de stat b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						

5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	
Secțiunea a 5-a Efectele actului normativ asupra legislației în vigoare	
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	-
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	-
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Actul normativ nu se referă la acest subiect
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Actul normativ nu se referă la acest subiect
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	-
6. Alte informații	Nu au fost identificate

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Actul normativ nu se referă la acest subiect
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Actul normativ nu se referă la acest subiect
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Proiectul nu se referă la acest subiect
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Actul normativ nu se referă la acest subiect
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Actul normativ a fost avizat de către Consiliul Legislativ prin adresa 1473 din 8.12.2010.
6. Alte informații	Nu au fost identificate

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea actului normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Actul normativ a fost publicat pe site-ul Ministerului Justiției – www.just.ro
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Actul normativ nu se referă la acest subiect
3. Alte informații	Nu au fost identificate

Secțiunea a 8-a

Măsurile de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Actul normativ nu se referă la acest subiect
2. Alte informații	Nu au fost identificate

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege alăturat, cu procedura de urgență prevăzută de art.76 alin.(3) din Constituția României, republicată, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'E' followed by a cursive 'B' and a long horizontal stroke ending in a dot.

EMIL BOC